

Čís. 12665.

Až do pravoplatného odevzdání pozůstalosti jest pozůstalost samostatným právním podmětem. Byla-li žaloba podána na pozůstalost v době, kdy nebyla ještě pozůstalost pravoplatně odevzdána, nelze žalobu odmítnouti pro nedostatek procesní způsobilosti, třebaže odevzdací listina byla před podáním žaloby knihovně provedena.

(Rozh. ze dne 2. června 1933, R I 427/33.)

Žalobu, zadanou dne 4. května 1932 proti pozůstalosti zastoupené přihlášenými dědici, odmítl soud první stolice proto, že podle odevzdací listiny ze dne 21. dubna 1932 a podle usnesení ze dne 2. května 1932 byla žalovaná pozůstalost před podáním žaloby (4. května 1932) odevzdána dědicům a tudíž právní osoba pozůstalosti odevzdáním ve smyslu §§ 819 obč. zák. a 174 nesp. pat. zanikla a veškerá práva a povinnosti přešly na dědice a že s ohledem na to jest pozůstalost nezpůsobilou stranou procesní a byla proto ve smyslu §§ 6 a 7 c. ř. s. žaloba odmítnuta. Odvolací soud zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále o žalobě jednal a znovu rozhodl. Důvody: Názor procesního soudu, že jde o procesní nezpůsobilost, jest pochybený. Co jest rozuměti procesní způsobilostí, jest vyznačeno v § 1 c. ř. s. Pozůstalost může samostatně vcházeti v platné závazky a jest proto také způsobilá před soudem samostatně jako strana jednati. Pozůstalost může proto žalovati a žalována býti. Do odevzdání pozůstalosti mohou věřitelé pozůstalosti žalovati jen pozůstalost nebo dědice jako zástupce pozůstalosti, podle toho, přijal-li již dědic dědictví, nebo ne (§ 547 obč. zák.). Do přijetí dědictví dědicem zastupuje pozůstalost opatrovník, po přijetí dědic (§§ 77, 129 nesp. říz., § 547 obč. zák.). Odevzdáním pozůstalosti nezanikají práva a závazky její, nýbrž přecházejí na dědice, jimž pozůstalost byla odevzdána. Ti stanou se právními nástupci pozůstalosti. Není zákonného důvodu, by žaloba podaná na pozůstalost byla po odevzdání pozůstalosti pro procesní nezpůsobilost odmítnuta. Kdyby šlo o procesní nezpůsobilost, musela by podle § 7 c. ř. s. vyslovena býti zmatečnost řízení nedostatkem tím stíženého. V řízení může býti pokračováno proti právním nástupcům stejně jako po úmrtí strany (§ 155 a násl. c. ř. s.). První soud sice odmítl návrh na připuštění změny žaloby po stránce osobní a usnesení to, ježto není stížností napadeno, je v právní moci, není však zákonného důvodu, aby v řízení proti žalované straně zastoupené advokátem nebylo pokračováno a nebyl proti ní vynesena rozsudek, který proti dědicům bude lze vykonati za podmínek § 9 ex. ř. Stěžovatel správně též poukazuje na to, že žalobu lze usnesením odmítnouti jen z důvodu privilegované námitky v § 239 c. ř. s. uvedené, kdežto o věcné námitce může býti rozhodnuto jen rozsudkem.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Až do odevzdání jest tu pozůstalost jako soubor práv a závazků bez pána, kterého úmrtím zůstavitele ztratila, avšak zákon nakládá s takovou neujatou pozůstalostí (hereditas jacens), jako by byla osobou právnickou, tedy jako by byla samostatným právním podmětem. Tento neosobní právní předmět trvá po právu až do p r á v o p l a t n ě h o odevzdání pozůstalosti (srov. rozh. čís. 7013 sb. n. s.). Podle pozůstalostního spisu byla odevzdací listina doručena vykázanému zástupci dědiců Dr. Antonínu R-ovi 23. dubna 1932 a nabyta tedy podle § 36 zák. č. 100/31 sb. z. a n. teprve 8. května 1932 právní mocí. Nebyla proto žalovaná pozůstalost dne 4. května 1932, kdy žaloba na ni byla podána, právoplatně odevzdána a byla v té době procesně způsobilou podle § 1 c. ř. s. Okolnost, že odevzdací listina byla před žalobou knihovně provedena, jest nerozhodná, poněvadž — ač podle § 177 nesp. pat. jest k tomu třeba právoplatnosti odevzdací listiny — z pouhého knihovního provedení jejího neplyne, že byl tím skutečně tento předpoklad splněn. Již podle této úvahy nebylo tu zmatečnosti ve smyslu §§ 6, 7 c. ř. s., a není třeba obíratí se dalšími vývody dovolacího rekursu, jenž se nemohl setkatí s úspěchem.

Čís. 12666.

Ustanovení zákona ze dne 21. prosince 1932, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1933, nemůže býti použito i při rozhodováních vydaných před jeho účinností, třebaže se doručení stalo až po jeho účinnosti.

(Rozh. ze dne 2. června 1933, R I 491/33.)

Soud první stolice usnesením ze dne 23. listopadu 1932 zamítl návrh vymáhající věřitelky, by bylo pokračováno v prodejovém řízení v exekuci na movitosti. Rekursní soud usnesením ze dne 17. ledna 1933 nařídil výkon prodeje svršků dlužníka. D ů v o d y: Soud první stolice zamítl návrh vymáhající strany na pokračování v prodejovém řízení podle §§ 200 čís. 3 a 282 ex. ř. dne 4. prosince 1931 zrušeném přes to, že od zrušení prodejového řízení, totiž ode dne 4. prosince 1931 uplynulo již šest měsíců, jedině z toho důvodu, že usnesením ze dne 22. července 1931 nabyté zástavní právo soudcovské zaniklo podle § 256 druhý odstavec ex. ř. uplynutím jednoho roku od zabavení, t. j. od 22. července 1931 až do dne podání žádosti o pokračování v prodejovém řízení. Jest však hleděti k tomu, že nyní podle doslovu §§ 3 a 9 zák. čís. 1/1933 byla jednoroční lhůta k zániku zástavního práva § 256 druhý odstavec ex. ř. při exekucích, kde dosud nebyla dražba vykonána, jakž tomu jest i v souzeném případě, prodloužena na dva roky, a že tato dvouroční lhůta dosud neuplynula, takže právo zástavní dosud trvá.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.